

VI FORUM INFORMACJI

i Ochrony Danych Osobowych

23-25.10 HOTEL COPERNICUS

TORUŃ LUB UDZIAŁ ONLINE

Dostęp do danych osobowych – aktualne podejście (wybrane zagadnienia)

r. pr. dr Wojciech Lamik



Rozłożenie art. 15 rodo na czynniki pierwsze (cz. 1)

Lp.	Treść	Przepis
1.	Potwierdzenie, czy administrator przetwarza dane osoby składającej żądanie.	Art. 15 ust. 1, I poł. zdania
2.	Jeżeli administrator przetwarza dane, osoba składająca wniosek ma prawo uzyskania dostępu do danych.	Art. 15 ust. 1, II poł. zdania
3.	Dostęp do następujących informacji: a) cele przetwarzania; b) kategorie odnośnych danych osobowych;	Art. 15 ust. 1 lit. a–h



Rozłożenie art. 15 rodo na czynniki pierwsze (cz. 1)

Lp.	Treść	Przepis
3.	<p>c) informacje o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane osobowe zostały lub zostaną ujawnione, w szczególności o odbiorcach w państwach trzecich lub organizacjach międzynarodowych;</p> <p>d) w miarę możliwości planowany okres przechowywania danych osobowych, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;</p> <p>e) informacje o prawie do żądania od administratora sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych dotyczącego osoby, której dane dotyczą, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec takiego przetwarzania;</p>	Art. 15 ust. 1 lit. a–h



Rozłożenie art. 15 rodo na czynniki pierwsze (cz. 1)

Lp.	Treść	Przepis
3.	<p>f) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;</p> <p>g) jeżeli dane osobowe nie zostały zebrane od osoby, której dane dotyczą – wszelkie dostępne informacje o ich źródle;</p> <p>h) informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i 4, oraz – przynajmniej w tych przypadkach – istotne informacje o zasadach ich podejmowania, a także o znaczeniu i przewidywanych konsekwencjach takiego przetwarzania dla osoby, której dane dotyczą.</p>	Art. 15 ust. 1 lit. a–h



Rozłożenie art. 15 rodo na czynniki pierwsze (cz. 2)

Lp.	Treść	Przepis
4.	Informacja o odpowiednich zabezpieczeniach zgodnie z art. 46 rodo, gdy dane osobowe są przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.	Art. 15 ust. 2
5.	Administrator dostarcza osobie, której dane dotyczą, kopię danych osobowych podlegających przetwarzaniu.	Art. 15 ust. 3 zd. 1
6.	Możliwość pobrania przez administratora rozsądnej opłaty za wnioski o kolejne kopie.	Art. 15 ust. 3 zd. 2
7.	Jeżeli osoba, której dane dotyczą, zwraca się o kopię drogą elektroniczną i jeżeli nie zaznaczy inaczej, informacji udziela się w powszechnie stosowanej formie elektronicznej.	Art. 15 ust. 3 zd. 3
8.	Prawo do uzyskania kopii nie może niekorzystnie wpływać na prawa i wolności innych.	Art. 15 ust. 4



Przykłady ograniczenia art. 15 rodo w polskim ustawodawstwie

- 1) Ustawa – prawo o adwokaturze (art. 16a ust. 1)
- 2) Ustawa o radcach prawnych (art. 5a ust. 1)
- 3) Ustawa – prawo spółdzielcze (art. 93b ust. 1)
- 4) Ustawa – prawo geodezyjne i kartograficzne (art. 5a ust. 1)
- 5) Ustawa – prawo o notariacie (art. 78b § 1)
- 6) Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 19 ust. 5)
- 7) Ustawa – prawo budowlane (art. 84aa ust. 1)
- 8) Ustawa o statystyce publicznej (art. 35h ust. 1)
- 9) Ustawa o doradztwie podatkowym (art. 37 ust. 5)
- 10) Ustawa o usługach detektywistycznych (art. 28c)



Analiza żądania dostępu do danych

- 1) Czy żądanie dotyczy danych osobowych?
- 2) Czy żądanie dotyczy osoby składającej wniosek (lub osoby, w imieniu której osoba upoważniona składa żądanie)?
- 3) Czy obowiązują inne niż rodo przepisy regulujące dostęp do określonej kategorii danych?
- 4) Czy wniosek wchodzi w zakres art. 15 rodo?
- 5) Czy osoby, których dane dotyczą, chcą uzyskać dostęp do całości lub części przetwarzanych na ich temat informacji?



Zakres dostępu do danych

Dostęp do danych osobowych oznacza dostęp do samych danych osobowych, a nie tylko do ogólnego opisu danych czy zwykłego odniesienia do **kategorii danych osobowych** przetwarzanych przez administratora. Jeżeli nie mają zastosowania żadne ograniczenia, osoby, których dane dotyczą, mają prawo dostępu do wszystkich przetwarzanych danych, które ich dotyczą, lub do części danych, w zależności od zakresu żądania.

Obowiązek zapewnienia dostępu do danych nie jest zależny od rodzaju ani źródła tych danych.



Czy jest podejście warstwowe przy realizacji art. 15 rodo?

Odwołanie się do wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie przejrzystości na mocy rozporządzenia 2016/679.

- kiedy administrator przetwarza bardzo dużo danych nt. podmiotu danych.

Podział na dwie warstwy:

I. Warstwa. Informacje, z którymi podmiot danych zapoznaje się w pierwszej kolejności, przede wszystkim:

- tożsamość administratora,
- cele przetwarzania,
- opis praw przysługujących osobie, której dane dotyczą.

II. Warstwa. Pozostałe informacje, do których można mieć dostęp za pośrednictwem innych środków (np. linku).



Podejście warstwowe – stanowisko EROD do art. 15 rodo

- Administrator powinien rozważyć, jakie informacje osoba, której dane dotyczą, ogólnie uznałaby za najbardziej istotne.
- Pierwsza warstwa powinna zawierać także informacje o przetwarzaniu, które ma największy wpływ na osobę, której dane dotyczą. Administratorzy muszą być w stanie wykazać odpowiedzialność za swoje rozumowanie w tym zakresie.
- Konieczne jest, aby osoba, której dane dotyczą, została od razu poinformowana, że informacje, o których mowa w art. 15 rodo jest podzielony na różne warstwy i zawiera opis, jakie dane osobowe i informacje będą zawarte na różnych warstwach.



Podejście warstwowe – stanowisko EROD do art. 15 rodo

- Należy również jasno określić, w jaki sposób osoba, której dane dotyczą, może uzyskać dostęp do różnych warstw.
- Dostęp do różnych warstw nie wiąże się z nieproporcjonalnym wysiłkiem dla osoby, której dane dotyczą, i nie jest uzależniony od sformułowania nowego wniosku przez osobę, której dane dotyczą.
- Stosowanie podejścia warstwowego nie będzie uważane za właściwe w przypadku wszystkich administratorów ani we wszystkich sytuacjach. Należy go stosować wyłącznie wtedy, gdy osobie, której dane dotyczą, trudno byłoby zrozumieć informacje podane w całości. Innymi słowy, **administrator musi być w stanie wykazać, że zastosowanie podejścia warstwowego stanowi wartość dodaną dla osoby, której dane dotyczą, ponieważ pomaga jej zrozumieć przekazane informacje.**



Dostęp do danych a kradzież tożsamości – stanowisko EROD

W przypadku kradzieży tożsamości osoba działa w oszukańczy sposób w imieniu innej osoby. W tym kontekście należy przypomnieć, że ofierze należy przekazać informację o wszystkich danych osobowych, które administrator przechowuje w związku z jej tożsamością, w tym także tych, które zostały zebrane na podstawie działań oszusta.

Innymi słowy, nawet po tym, jak administrator dowiedział się o kradzieży tożsamości, dane osobowe, które są powiązane z tożsamością ofiary lub z nią związane, stanowią dane osobowe osoby, której dane dotyczą.



Żądanie bezpodstawne i nadmierne

I. Bezpodstawne

Żądanie przyznania prawa dostępu jest oczywiście bezzasadne, jeżeli wymogi art. 15 RODO są wyraźnie i oczywiście niespełnione przy zastosowaniu obiektywnego podejścia. Przykładowo, żądania nie należy uznać za oczywiście bezzasadne, jeżeli dotyczy ono przetwarzania danych osobowych niepodlegającego RODO (w tym przypadku żądania w ogóle nie należy traktować jako żądania z art. 15).



Żądanie bezpodstawne i nadmierne

II. Nadmierne

Przede wszystkim związane z liczbą wniosków podmiotu danych.

Przesłanka „rozsądnego odstępu czasu”. Co należy wziąć pod uwagę:

- 1) jak często dane są zmieniane?
- 2) jaki jest charakter tych danych?
- 3) jakie są cele przetwarzania?
- 4) czy kolejne wnioski dotyczą tego samego rodzaju informacji lub przetwarzania?



Nadmierne żądania – dodatkowe okoliczności

Jeżeli żądanie pokrywa się z wcześniejszym żądaniem, pokrywające się żądanie można co do zasady uznać za nadmierne, jeżeli i o ile obejmuje dokładnie te same informacje lub czynności przetwarzania, a poprzednie żądanie nie zostało jeszcze spełnione przez administratora i nie osiągnęło stanu „nieuzasadnionego opóźnienia”.

Fakt, że dostarczenie informacji lub kopii osobie, której dane dotyczą, wymagałoby od administratora ogromnej ilości czasu i wysiłku, nie może sam w sobie sprawić, że żądanie będzie nadmierne.



Nadmierne żądania – dodatkowe okoliczności

Nie mamy do czynienia z nadmiernym żądaniem, gdy:

- 1) podmiot danych nie podaje powodu żądania lub administrator uwzględnia żądanie osoba, której dane dotyczą, nie podaje powodu żądania lub administrator uwzględnia żądanie;
- 2) podmiot danych używa niewłaściwego lub niegrzecznego języka;
- 3) podmiot danych zamierza wykorzystać dane do dochodzenia dalszych roszczeń wobec administratora.



Kiedy mamy do czynienia z nadmiernym żądaniem?

- 1) podmiot danych składa wniosek o dostęp, ale jednocześnie oferuje jego wycofanie w zamian za zrealizowanie jego innego żądania;
- 2) żądanie ma charakter złośliwy i służy nękanii administratora lub jego pracowników wyłącznie w celu spowodowania zakłóceń, na przykład ze względu na fakt, że:
 - osoba, której dane dotyczą, wyraźnie oświadczyła w samym wniosku lub w innych komunikatach, że ma zamiar spowodować zakłócenia i nic więcej;
 - osoba, której dane dotyczą, systematycznie wysyła różne żądania do administratora w ramach kampanii, np. raz w tygodniu, z zamiarem i skutkiem spowodowania zakłócenia.



Termin na udzielenie odpowiedzi

Termin udzielenia odpowiedzi na wniosek o dostęp należy obliczyć zgodnie z rozporządzeniem RADY (EWG, EURATOM) NR 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów.

Termin na udzielenie odpowiedzi może być przedłużony o 2 miesiące. Trzeba poinformować o przyczynach opóźnienia.

Tego obowiązku poinformowania osoby, której dane dotyczą, o przedłużeniu terminu i jego przyczynach nie należy mylić z informacją, której należy udzielić niezwłocznie, a najpóźniej w terminie miesiąca, w przypadku gdy administrator nie podejmie działań w związku z żądaniem, o czym stanowi art. 12 ust. 4 rodo.



Termin na udzielenie odpowiedzi

Bieg terminu rozpoczyna się z chwilą otrzymania przez administratora powiadomienia z art. 15 żądania, czyli gdy żądanie dotrze do administratora jednym z jego **oficjalnych kanałów**. **Nie jest konieczne, aby administrator faktycznie wiedział o żądaniu**. Jeżeli jednak administrator musi skontaktować się z osobą, której dane dotyczą, ze względu na niepewność co do tożsamości osoby składającej żądanie, może zaistnieć **zawieszenie** w czasie do czasu uzyskania przez administratora niezbędnych informacji od osoby, której dane dotyczą, jeżeli administrator bez zbędnej zwłoki zwrócił się o dodatkowe informacje.



Przedłużenie terminu na rozpatrzenie wniosku

To prawo administratora nie może być nadużywane.

Co może to uzasadniać przedłużenie:

- 1) ilość danych przetwarzanych przez administratora;
- 2) sposób przechowywania informacji, zwłaszcza gdy ich odzyskanie jest trudne, np. gdy dane są przetwarzane przez różne jednostki organizacji;
- 3) konieczność zredagowania informacji, gdy ma zastosowanie wyłączenie, np. informacji dotyczących innych osób, których dane dotyczą lub stanowiących tajemnicę handlową, oraz
- 4) gdy informacja wymaga dalszej pracy, aby była zrozumiała.



Format odpowiedzi

Przepisy dotyczące wymogów dotyczących formatu różnią się w odniesieniu do prawa dostępu i prawa do przenoszenia danych (art. 20 rodo).

Chociaż prawo do przenoszenia danych wymaga, aby informacje były przekazywane w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, prawo dostępu z art. 15 rodo już nie.

W związku z tym formaty uważane za nieodpowiednie przy realizacji wniosku o przeniesienie danych, na przykład pliki PDF, mogą nadal być odpowiednie przy realizacji wniosku o dostęp.



Jak szczegółowo administrator ma przekazać informację o odbiorcach danych?

Wyrok TSUE z 12 stycznia 2023 r., C-154/21, RW przeciwko Österreichische Post AG

Artykuł 15 ust. 1 lit. c rodo należy interpretować w ten sposób, że:

przewidziane w tym przepisie prawo dostępu osoby, której dane dotyczą, do dotyczących jej danych osobowych oznacza, w przypadku gdy dane te zostały lub zostaną ujawnione odbiorcom, że na administratorze danych ciąży obowiązek podania tej osobie **dokładnej tożsamości tych odbiorców**, chyba że:

1) nie jest możliwe zidentyfikowanie tych odbiorców



Jak szczegółowo administrator ma przekazać informację o odbiorcach danych?

2) **tenże administrator danych wykaże, że wnioski o uzyskanie dostępu złożone przez osobę, której dane dotyczą, są ewidentnie nieuzasadnione lub nadmierne w rozumieniu art. 12 ust. 5 rodo,**

w których to przypadkach administrator ten może wskazać tej osobie wyłącznie kategorie odnośnych odbiorców.



Czy podmiot danych na podstawie art. 15 rodo może domagać się wydania kopii dokumentu?

Wyrok TSUE z 4 maja 2023 r., C-487/21, F.F. przeciwko Österreichische Datenschutzbehörde

Artykuł 15 ust. 3 zd. 1 rodo należy interpretować w ten sposób, że:

prawo do uzyskania od administratora kopii danych osobowych podlegających przetwarzaniu oznacza przekazanie osobie, której dane dotyczą, wiernej i zrozumiałej **kopii wszystkich oryginałów tych danych**. Prawo to obejmuje prawo do uzyskania kopii fragmentów dokumentów lub całych dokumentów, lub też wyciągów z baz danych, które zawierają między innymi te dane, **jeżeli dostarczenie takiej kopii jest niezbędne do umożliwienia osobie, której dane dotyczą, skutecznego wykonywania praw przyznanych jej przez to rozporządzenie**, przy czym wymaga podkreślenia, że należy w tym względzie uwzględnić prawa i wolności innych osób.



Czy art. 15 rodo pozwala na pozyskanie danych osobowych innych osób?

Wyrok TSUE z 22 czerwca 2023 r., C-579/21, J.M. przy udziale: Apulaistietosuojavaaltuutettu, Pankki S.

Artykuł 15 ust. 1 rodo należy interpretować w ten sposób, że:

informacje dotyczące operacji przeglądania danych osobowych danej osoby odnoszące się do dat i celów tych operacji stanowią informacje, które osoba ta ma prawo uzyskać od administratora na podstawie tego przepisu. Natomiast przepis ten nie ustanawia takiego prawa w odniesieniu do informacji dotyczących **tożsamości pracowników wspomnianego administratora, którzy przeprowadzili te operacje z jego upoważnienia i zgodnie z jego poleceniami**, chyba że informacje te są niezbędne do umożliwienia osobie, której dane dotyczą, skutecznego wykonywania praw przyznanych jej przez to rozporządzenie i pod warunkiem że uwzględnione zostaną prawa i wolności tych pracowników.

VI FORUM INFORMACJI

i Ochrony Danych Osobowych



Co grozi za naruszenie art. 15 rodo?

1. **Art. 82 ust. 1 rodo** – każda osoba, która poniosła szkodę majątkową lub niemajątkową w wyniku naruszenia niniejszego rozporządzenia, ma prawo uzyskać od administratora lub podmiotu przetwarzającego odszkodowanie za poniesioną szkodę.
2. **Art. 83 ust. 5 rodo** – naruszenia przepisów dotyczących następujących kwestii podlegają administracyjnej karze pieniężnej w wysokości do 20 mln euro, a w przypadku przedsiębiorstwa – w wysokości do 4% jego całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku obrotowego, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa.
3. **Przykłady z orzecznictwa (organy nadzorcze i sądy):**
 - **NIEMCY:** Wyrok Arbeitsgericht Düsseldorf (Sąd Pracy) z dnia 5 marca 2020 r. (9 Ca 6557/18) – zadośćuczynienie w wysokości 5 000 euro – realizacja art. 15 rodo z opóźnieniem i w sposób niekompletny;
 - **WŁOCHY:** Garante per la protezione dei dati personali, 9780409 (26 maja 2022 r.) – 50 000 euro
 - **HISZPANIA:** AEPD – ps-00239-2022 (28 lutego 2023 r.) – 15 000 euro



Dziękuję za uwagę

VI FORUM INFORMACJI
i Ochrony Danych Osobowych

